

Van hoog en paars tot laag en grijs.

De pastoors in Noord-Brabant 1400-1750

De Oudheidkundige Kring organiseert een lezing op 18 februari over het pastoraat in Brabant in de 15e tot 18e eeuw.

De lezing wordt verzorgd door Prof. dr. Arnoud-Jan A. Bijsterveld, Emeritus Hoogleraar Cultuur in Brabant.

Over de pastoors in de vijftiende en zestiende eeuw lijken zowel humanisten en hervormers als hedendaagse historici het eens te zijn: zij waren onontwikkeld en incompetent. Dit eenzijdige beeld verdient echter nuancering.

De spreker onderzocht tijdens zijn promotieonderzoek (1988-1992) ruim drieduizend pastoors die tussen 1400 en 1570 werkzaam zijn geweest in de dekenaten Hilvarenbeek, Cuijk en Woensel, ongeveer overeenkomend met het huidige Noord-Brabant. Van deze pastoors werden gegevens verzameld over bepaalde aspecten van hun leven en werken, te weten de geografische herkomst, de sociale afkomst, de scholing, de rekrutering, het carrièreverloop, de taakuitoefening en de levenswandel (vooral het onderhouden van de celibaatsplicht). Het doel van het onderzoek was cijfers te verzamelen over bijvoorbeeld het intellectuele en zedelijke peil van de pastoors.

In het eerste deel van de lezing zal de spreker – aan de hand van het leven en de carrière van vier pastoors – ingaan op de belangrijkste conclusies van zijn onderzoek en een algemeen, wat meer genuanceerd beeld schetsen van de geestelijkheid op het breukvlak van Middeleeuwen en Nieuwe Tijd. Daarna zal hij ingaan op de kerkelijke situatie en de pastoors van de plaats waar de lezing wordt gehouden.

Datum: Woensdag 18 februari 2026

Tijd: 20:00 uur (U bent welkom vanaf 19:30 uur)

Locatie: Sint GertrudisStaete, Venestraat 18,
Geertruidenberg

Toegang: Gratis (ook voor niet leden)

Afbeelding:

Marten van Cleve. De zegening van het bruidsbed.

Noteer vast in uw agenda: 18 maart lezing:
“omgang met krankzinnigheid in vroeger tijd”

Tijdens **de pauze** kunt u aan de bar een drankje kopen. Omdat pinnen helaas niet mogelijk is, vragen wij u vriendelijk om zoveel mogelijk gepast contant te betalen.